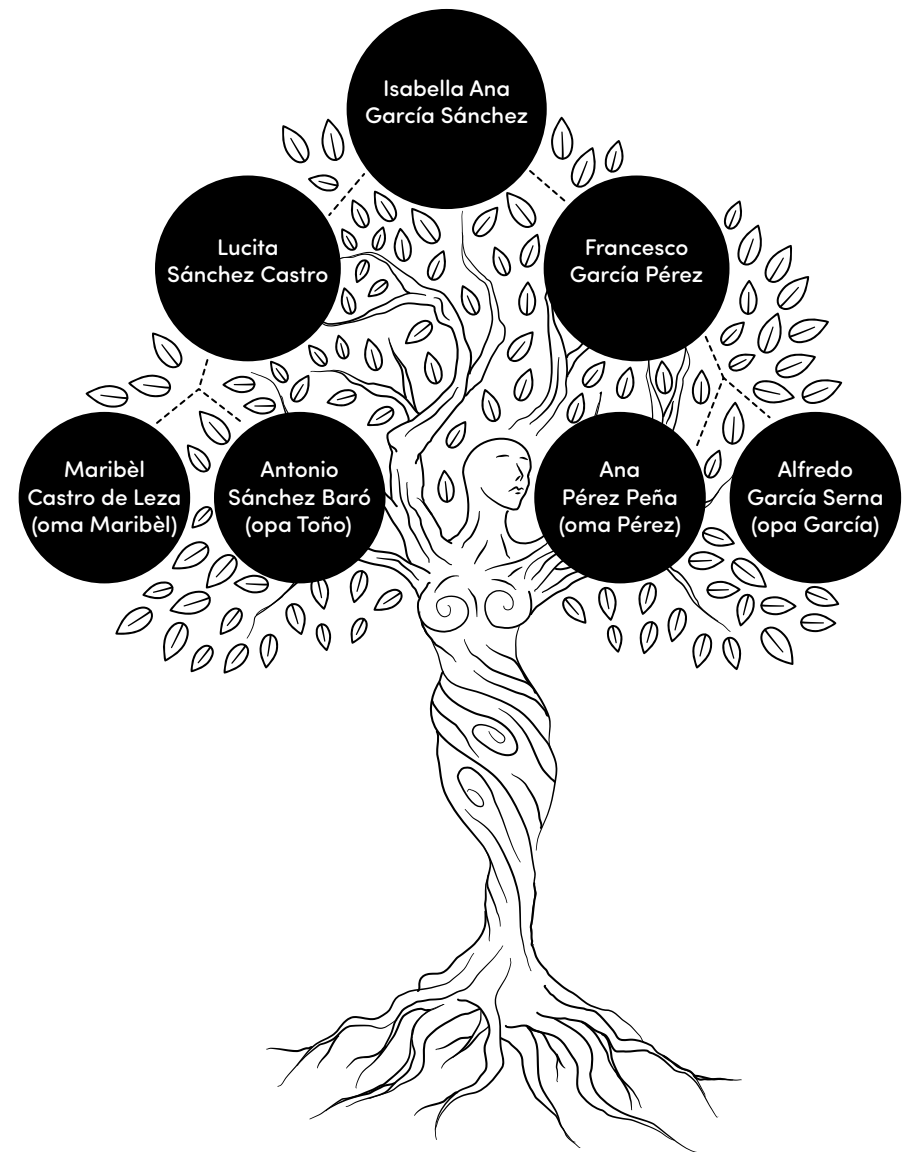

*Want vanmorgen kwam ik je nog tegen
in de glimlach van mijn spiegelbeeld.
En met de stralen van de gouden zon
heb je vandaag genoeglijk mijn haar gestreeld.*

Dit verhaal speelt zich af 44 jaar vóór de geboorte van Merthe van Kampen, het paranormaal begaafde hoofdpersoonage uit de serie *Geestverwanten*. Dit is het verhaal over het leven van haar oma, Isabella García, de beroemde kruidenvrouw van Santa Margarida.

Proloog

Rosaleda de San Miguel, Spanje
mei 1959

Hoewel het al middernacht is geweest, is het nog steeds druk in het dorpscafé. Triest klinkende muziek kruipt langs de houten wanden, werpt zichzelf terug in de ruimte en vermengt zich met de nog triestere gesprekken. Het zijn gebroken geesten in broze lichamen die een beetje comfort proberen te vinden bij elkaar, terwijl ze verdrinken in diep verdriet. Troosteloos. Sinds de vreselijke gebeurtenis komen deze arme zielen dagelijks in het café bijeen en blijven er langer hangen dan normaal. Op sommige dagen zelfs tot vier uur in de nacht. Dit natuurlijk tot groot genoegen van de uitbater, die met een krijtje bij iedere consumptie een streepje op de tapkast zet onder de naam van de klant.

Om de hoofden van de gasten kringelt sigaren- en sigaretten-rook. Naast de rookwalm hangt er een geur van sangria, zweet en gemorst bier in de kroeg. Maar nog sterker aanwezig is de geur van dood, verlies en rouw. Een bittere geur die zich vasthecht in de donkere muren. Een immens leed dat zich voor altijd nestelt in het diepbruine hout van het meubilair.

Señor Aldaya zit aan een hoektafel. Met een grimmige blik observeert hij de bargasten en luistert naar hun gejammer, zijn hand stevig gesloten om het handvat van zijn bierpul. Hij neemt een flinke slok, waarna hij de pul met een klap terug op het tafeltje zet. Een golfje bier klotst over de rand. In zijn donkere snor is wat schuim achtergebleven dat hij met de rug van zijn hand wegveegt. Dan steunt hij met zijn handen op het tafelblad en staat op.

‘Mag ik even de aandacht?’ zegt hij luid.

Er is niemand die luistert.

Aldaya fluit een paar keer op zijn vingers en abrupt stopt het gekakel. Alle ogen richten zich op hem en als het nummer is afgelopen, zwijgt ook de jukebox. Zelfs de uitbater lijkt te zijn stilgezet, met in zijn hand de natte doek bungelend boven de tapkast.

Aldaya's grijsgroene ogen met daarboven de samengetrokken wenkbrauwen kijken de mensen een voor een aan. Als hij ervan overtuigd is dat hij ieders aandacht heeft, neemt hij een diepe haal van zijn sigaret en laat de rook door zijn longen rollen. Bij het uitblazen deponeert hij de bijna opgerookte peuk in zijn bierpul, waar die zacht sissend dooft.

'Mensen, luister,' zegt hij, terwijl hij naar voren loopt en via een stoel behendig op de tapkast stapt. Vanaf daar begint hij te prediken: 'We kennen allemaal de vreselijke reden die ons hier steeds langer en vaker bijeendrijft. We zijn allemaal slachtoffer geworden van een en dezelfde familie, nietwaar?'

Om de spanning op te voeren, laat hij een pauze vallen. Sommige mensen beginnen bevestigend te knikken.

'Maar jij toch niet, Aldaya?' roept iemand.

Señor Aldaya laat zijn blik zoekend over de menigte glijden. 'Ik weet niet wie dat zei, maar mag ik je erop wijzen dat ook ik een kind verloren heb?'

Een man stapt naar voren. 'Dat was ik. Jouw kind is niet door haar om het leven gekomen, dus klets niet.'

Aldaya's gezicht betreft en zijn hand verkrampt tot een vuist. 'Bij wijze van uitzondering heeft ze voor jou wel iets goeds gedaan, Isandro,' geeft hij terug. 'En dat is fijn voor jou en Siria, maar ik ken het gevoel dat de meeste mensen hier delen en daar moeten we iets aan doen.'

Hij ontspant zijn hand en richt zich weer tot de anderen.

'Zoals ik na de ceremonie op het plein al zei, we zijn misleid door de duivel, die eerst vriendelijk lijkt maar uiteindelijk uit is op ieders ziel.'

Brandende blikken blijven staren. Aldaya vernauwt zijn ogen tot dreigende spleetjes. Dan buigt hij zijn arm, zuigt zijn longen vol en balt zijn vuist in de lucht.

'En daar gaan we dus iets aan doen voordat er nog meer ellende over ons heen komt!'

Een dreigende stilte vult opeens de ruimte. Voor eventjes maar, want al snel beginnen mensen te roepen.

'Het is waar, ons leven is vernield!'

'Mijn zoon stottert sindsdien!'

'Ik slaap niet meer!'

Een kolkende kakofonie van beschuldigingen dendert door de ruimte.

'Dus ...!' buldert Aldaya een paar tellen later boven hun hoofden.

Opnieuw verstomt alle geluid.

Aldaya glimlacht tevreden. 'Dus,' zegt hij iets zachter. Weer maakt hij een vuist, steekt hem voor zich uit en ademt nog eens diep in. 'Dood aan duivel en gevolg!'

De woorden stuiteren tegen de muren en verdwijnen in de oren van de gasten, waar ze een weg zoeken naar hun hersenen.

'Je hebt gelijk, Aldaya,' schettert señor Levante enkele seconden later. 'Dood aan de duivel!'

'Je bedoelt een ordinaire heksenjacht?' roept Isandro. 'Moord, zoals in de middeleeuwen?'

Aldaya kijkt hem aan. Hij haalt een hand door zijn haar, recht zijn schouders en knikt kort.

Hoofdstuk I

The Sixth Sense

zaterdag 27 juli 2019 – Santa Margarida

De journalist van een van de grootste dagbladen in Spanje slaat zijn notitieblok open en schroeft alvast de dop van zijn vulpen. ‘Dus uw reis om kruidenvrouw te worden begon al in 1959? Begrijp ik het dan goed dat u rond uw tiende al de wens had om met kruiden te gaan werken?’

‘Die conclusie lijkt me wat voorbarig,’ zegt Isabella García als ze glimlachend aan komt lopen met twee kopjes koffie in haar hand. Ze heeft een zachtgroen jasshort aan waarop met witte sierletters *El Jardín de Hierbas de Isabella* staat geborduurd. Daaronder draagt ze een crèmekleurige pantalon van dunne stof die sierlijk om haar benen zwiert en sandaaltjes met een kleine hak. Ze zet de kopjes op de teakhouten tafel en schuift tegenover de journalist op de lange bank. ‘Daar hangt namelijk nog een hele geschiedenis omheen.’

‘Die ga ik dan graag van u horen in de hoop dat ik alles mag uitwerken voor het artikel.’

‘Natuurlijk. Je mag alles gebruiken wat ik vertel. Ik geef dit interview uit liefde voor mijn familie. Iedereen mag inmiddels weten wat ons is overkomen.’ Haar ogen worden zacht als ze naar een punt achter de journalist staart.

Hij draait zijn hoofd. Pal achter hem, naast de hoge buffetkast

‘Dat gaat echt te ver!’ roept iemand anders.
‘Welnee, heksen moeten branden!’ vindt señor Levante.
‘Ja, een heksenjacht!’ roept iemand vanuit een van de hoeken.
‘Juist,’ hitst Aldaya de rest op. ‘Niet morgen of volgende week, maar nu. Maak een einde aan onze ellende!’

‘Alsof dat voor iedereen het paradijs op aarde creëert en het verdriet verzacht,’ probeert Isandro.

Een man wurmt zich naar voren. Terwijl hij Aldaya blijft aankijken, duwt hij Isandro opzij. ‘Ik heb thuis een geweer liggen,’ zegt hij fier. ‘Nog uit de burgeroorlog.’

‘Neel!’ roept Isandro. Hij draait Aldaya zijn rug toe en kijkt naar de anderen. ‘Dit is onaanvaardbaar. Of willen jullie allemaal hangen?’

‘Misschien heeft Isandro gelijk,’ bemoeit de uitbater zich ermee.

Het rumoer komt weer op gang. Opgewonden begint iedereen door elkaar te roepen.

Aldaya stampet met zijn voet op de bar om stilte af te dwingen. ‘Prima, dan roken we ze uit,’ tiert hij. ‘Net zo lang tot ze de benen nemen, weg uit Rosaleda!’

‘Weg uit Rosaleda!’ klinkt het in koor.

Gejuich steekt op.

‘Mooi,’ buldert Aldaya. ‘Ga naar huis, maak zoveel mogelijk mensen wakker, pak stokken en fakkels en kom terug naar hier. Maar doe het stilletjes. Maak de Guardia Civil niet wakker.’

die door de glazen bovenkastdeurtjes een enorme winkelvoorraad laat zien, hangen twee portretfoto's aan de muur. In gouden lijsten. Eentje is die van een jonge vrouw en op de andere staat een man van rond de veertig met een gemoedelijke glimlach op zijn gezicht. Hun huid is mooi gebruind door een leven in de buitenlucht.

‘Die man op de rechterfoto is Pawel, mijn man,’ zegt Isabella. ‘Toen hij stierf, was hij oud en broodmager, de botten waren door zijn huid heen te zien. De vrouw op de foto ernaast is onze dochter, Janina. Ik heb geen idee waar ze is, althans, haar lichaam. Ze is op haar vierentwintigste vanuit Polen naar Nederland vertrokken om een zieke vriendin bij te staan en in de hoop op een beter leven. Dan zou ze ons ook over laten komen, zodat mijn ziekelijke man betere zorg en medicijnen kon krijgen. Maar ergens zijn we het contact kwijtgeraakt. Het laatste wat ik jaren geleden via de man van haar vriendin over haar hoorde, was dat ze is overleden. Ik heb nooit kunnen achterhalen waaraan precies en waar ze is begraven. En of zijn verhaal überhaupt wel klopte.’

‘Wat heftig.’ De journalist draait zijn hoofd terug naar de kruidenvrouw van Santa Margarida. ‘Ik begrijp dat er veel is gebeurd. Vindt u het goed als ik ons gesprek opneem?’

Hij steekt zijn hand in de zak van zijn colbertje en trekt er zijn telefoon uit. Met een veeg activeert hij het scherm en tikt op een app-icoon. Als Isabella bijna onzichtbaar knikt, drukt hij op de opnameknop en schuift het toestel naar het midden van de tafel.

Terwijl Isabella er eens goed voor gaat zitten, glanst haar mahoniebruine haar dat ze losjes met een kam heeft opgestoken in het lamplicht. Ze wil haar levensgeschiedenis, vol heftige en geheimzinnige gebeurtenissen, maar al te graag aan deze vrien-

delijke journalist vertellen. De tijd is aangebroken om haar in ballingschap levende verleden vrij te geven. De tijd is aangebroken om degenen die ze verloren is naar boven te halen en de pijn onder ogen te zien.

‘Het werken met kruiden heb ik van mijn oma,’ start Isabella haar verhaal. ‘De weg ernaartoe begon zo’n beetje op mijn achtste en ging zeker niet over rozen. Het leven maakt soms rare wendingen. Veel van wat ik je ga vertellen, heb ik bij eerdere interviews nooit prijsgegeven. Ik ga ervan uit dat je er respectvol mee omgaat.’

‘Uiteraard.’ De journalist blikt op zijn notitieblok, waarop een rijtje vragen staat gekrabbeld. Hij schudt zijn hoofd en slaat het blok dicht. Vervolgens zakt hij iets onderuit en legt zijn handen rond de koffiemok die voor hem staat. ‘Voor u begint, heb ik nog een vraag. In een eerder interview las ik dat u geesten zag. Dat heeft nogal mijn nieuwsgierigheid gewekt. Waar moet ik aan denken? Verschijningen zoals in *The Sixth Sense*?’

Isabella schiet in de lach. ‘Je hebt goed opgelet. En ja, zoiets is het wel, maar dan minder Hollywoodachtig. Geesten zien was voor mij niet vreemd. Zolang als ik me kan herinneren, zag ik ze. Met sommige van hen had ik weleens contact. Ik groeide daarom op met de gedachte dat geesten zien normaal was, in de wetenschap dat een ziel nooit verloren gaat.’

Mijn opa Toño, de vader van mijn moeder, was de eerste geest die ik bewust waarnam. Hij stierf elf jaar voor mijn geboorte. Zelfs toen ik nog een baby was, moet ik hem al gezien hebben. Volgens mijn moeder lag ik in mijn wieg vaak kraaiend naar iets of iemand te lachen. Het zou mij niets verbazen als ik een tijdlang zijn beschermeling was en hij daarom op aarde rond bleef hangen.

Niet iedereen die overleden is, blijft hier als geest rondhangen. De meesten stijgen gelijk op naar de hemel. Maar er zijn er die aan deze wereld blijven plakken, vastgeketend aan iets wat nog niet af is, of aan dierbaren die ze willen waarschuwen voor naderend onheil.

Als ik ze zag, waren het bijna altijd doorschijnende gedaantes die van binnenuit een zacht, wonderbaarlijk licht uitstraalden. Alsof ze gemaakt waren van elfenlicht. Zo noemde ik de materie waaruit ze bestonden en waaraan ik ze herkende. Sommigen konden alleen maar wijzen om iets te duiden en er waren er ook die enkel even voorbijzweefden als een projectie van wie ze bij leven waren.

Ze kwamen uit alle tijden, gekleed in pak, jeans of flower-power-kleren. Ik zag er zelfs met middeleeuwse kostuums aan. Allemaal zielen die ergens onderweg naar het dodenrijk waren verdwaald. Ik zag ze werkelijk overal: op straat, in huizen, kerken en andere publieke ruimtes. Levende mensen liepen er gewoon dwars doorheen, die merkten niets van ze. In tegenstelling tot dieren en kleine kinderen. Uit hun reacties begreep ik dat die ze vaak wel zagen.

Voor mij werden het in ieder geval normale beelden. Lastiger waren de geesten die contact met me zochten. Zodra ze doorhadden dat ik ze kon zien, begonnen ze aan mijn hoofd te zeuren. Ze gebruikten me om hun boodschappen door te geven aan familieleden of vrienden. En daar ging het lange tijd mis. Ik was piepjong en onwetend en als ik zo'n boodschap aan de mensen doorgaf, dan begrepen ze me niet of wilden ze me niet begrijpen, vooral als het een ongemakkelijke boodschap was. Ze werden zelfs bang van me of verklaarden me voor gek. Tot de

dingen uit begonnen te komen. Daarna ging het van kwaad tot erger. Wat ik trouwens nooit begrepen heb, en wat ik vooral niet eerlijk vond, was dat ik die signalen voor mijzelf en ons gezin niet of nauwelijks ontving. Dan had ik de mensen die ik zo liefhad kunnen waarschuwen voor al het onheil.'

Isabella zucht even.

'Na de geboorte van mijn dochter is de gave om geesten te zien weggezonden. Misschien wel omdat ik een andere taak in het leven kreeg – het werken met kruiden.'

De mond van de journalist is inmiddels opengevallen. 'Bijzonder,' zegt hij. 'Wisten uw ouders het? Dat u geesten zag?'

'Ach ja, ze wisten dat ik dingen wist die ik niet kon weten en ook dat ik dingen zag, maar aanvankelijk geloofden ook zij me niet. Dat kwam pas later. Ik weet het nog goed, het was begin december 1958 en ik had een wel heel bijzondere droom ...'

De journalist neemt een slok van zijn koffie en zakt nog iets verder onderuit.